

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER vershynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W. J. - P. Collée, boekdrukker
en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz, moet gefrankeerd
zyn.

Het abonnement vooraf betaalbaar is bepaeld op 3 fr. per jaer.
" " " " " " " " 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel. 15 " "
De reklamen " " " " " " " " 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk
uit de drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in
het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen
worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren
gegeven genieten voordeeligere conditiën.

TONGEREN, DEN 22 JANUARY.

Eene vergelyking met vroeger.

De dagbladen maken eene curieuse vergelyking tus-
schen hetgeen er in Europa voorviel in 1802, en het-
geen er gebeurt in 1839. Er is inderdaed eene treffende
gelykenis tusschen die twee tydstoppen. Op het einde
van 1802 werd Frankryk door een konsulaet geregeerd,
en genoot een diepen vrede. Bonaparte maakte gebruik
van den herfst en deed eene reis in Normandië — even
zoo ging Napoleon III kort geleden naar Bretagne.

Men bewees den konsul en zyne vrouw de eer, welke
men vroeger bewees aen koningen en koninginnen,
en Engeland beschouwde die eerbewyzen met een
gevoel van nyd en afgunst. Het krachtdadige ministerie
Pitt was door het bangere kabinet Addington vervangen :
— dat is gelyk lord Derby, welke Palmerston opvolgde.

De engelsche gazetten, vooral de *Times*, vielen, even
als nu, op eene bittere en geweldige manier, het fran-
sche gouvernement aen, en welke opmerkingen er ook
kwamen van dien kant, het engelsche kabinet hield
vol dat het geenen invloed had op dit dagblad. De eerste
konsul schreef zelf antwoorden voor den *Moniteur* —
die, door de ministers van koning Georges, « eerlooze
schimpschriften » werden genoemd.

Gedurende vele maanden wisselden de twee gouver-
nementen depeches die overvloedig van bitterheid.
Welhaest kwam de tusschenkomst van Frankryk in de
zaken van Zwitserland, en den tegenzin van Engeland
om Malta te ontruimen, zooals het traktaat van Amiens
aen de Engelschen verplichtte. Hierop dikteerde Bona-
parte aen M. de Talleyrand en bestemd voor den ambas-
sadeur van Londen, de opvolgende depeche :

« Als men een vastelands-oorlog hernieuwde zou het
Engeland zyn, welke ons gedwongen had Europa te
overwinnen. De eerste konsul is maer 35 jaren oud.
Hy heeft tot nu toe enkel Staten van den tweeden rang
vernieid. Wie weet hoeveel tyd hy zou noodig hebben,
als hy er toe gedwongen werd om op nieuw het aenschyn
van Europa te veranderen, en het westelyk keizerryk te
doen ontstaan. »

De zaak van Zwitserland werd vereffend, dank aen
de toegevendheid der diplomaten; Frankryk zond —
even als nu maerschalk Pélissier — eenen militair,
generael Andréossy, als ambassadeur naar Engeland.

VLAENDEREN

ONDER DE FRANSCHE HEERSCHAPPY.

Jaer IV-VII.

(Vervolg.)

Het midden-bestuer werd opvolgendlyk voorgezeten door
Hopsomere en Meyer, de warmste partygangers der fran-
sche heerschappy die alsdan te Gent te vinden waren. Men
zal oordeelen over de denkwyze van deze laatste door de
volgende uittrekken van eene redevoering die hy in St.-
Baefs kerk, in 1797 uitsprak, op het feest ingesteld om
den vrede te vieren tusschen Frankryk en den keizer van
Oostenryk gesloten.

De redenaar begon als volgt :

« Het is heden het feest van het menschedom, het feest
der gevoelige zielen welke de vrede vereenigt, het is heden
dat de Belg zeggen mag : « Ik ben Franschman, ik ben vry . . .
de zevenhoofdige slang van de alleenheerschappy is voor
den geest der vryheid gevngt; wy zyn vry, wy zyn Fransch-
mans (!!!). Het is acht jaer geleden, dat op soortgelyk tyd-
stip uw eerste vuer, o heilige vryheid, onze zielen had
verrukt; Turnhout had de soldaten der dwingelandy zien
vlugten; die benden slaven, gewoon aen krygswerkingen,
hadden voor een klein getal jongelingen den voet geligt. »

Verder zegde hy nog :

« De onderdrukker der belgische vryheid (Franciscus II)
zwoer den ondergang der fransche vryheid, het noorden
spawde miljoenen slaven om het heilig domeingood te
bezoedelen, gelyk het eertyds zwermen en maelstroomen
barbaren had gespawd om het romeinsch reuzenbeeld te
schokken. . . . »

« De vuerbrakende berg der omwenteling strekt zich
over al de deelen van Frankryk uit. . . . »

« De republiek verheft zich op de puinen van den

Lord Withworth werd afgezant te Parys, en even als de
generael geestdriftig te Londen ontvangen werd, werd
de engelsche lord te Parys geveleid en gevierd : — het
is niet anders geweest met maerschalk Pélissier en lord
Cowley.

De winter van 1805 werd in vermaken doorgebracht;
maer de Engelschen bleven op Malta genesteld. Den 18
february deed Bonaparte lord Withworth in de Tuileriën
komen, en verklaerde in duidelyke woorden, dat hy
besloten had met zyn leger in Engeland te landen.
« Die vermetelheid, zegde hy, hoe groot ook, heb ik
besloten te wagen, als gy my er toe verplicht. Ik zal er
myn leger en mynen persoon aen bloot stellen. Ik ben in
den winter de Alpen overgetrokken. Ik weet hoe iets
mogelyk wordt, wat anderen voor onmogelyk houden. »

Dat die woorden een onmetelyken indruk maekten
in Engeland, is ligtelyk te begrypen. Veertien dagen
nadien zegde de eerste konsul, by de opening van het
Wetgevend Korps, dat hy alles zou doen wat met de
nationale eer overeen kwam om den vrede te behouden.
Hy voegde er by « dat Engeland op dat oogenblik alleen
niet tegen Frankryk kon worstelen. »

Den 8 maert, op de wékelyksche receptie in de
Tuileriën, ging Bonaparte langs de vreemde afgezanten
heen zonder hen te groeten en wendde zich recht naar
den ambassadeur van Engeland. Met eene niet verbor-
gen gramschap rigtte hy hem de hevigste woorden toe,
en eindigde met deze : « *Wec, aen diegenen, welke de
traktaaten niet eerbiedigen.* » De oogslag van den konsul
blonk van toorn, en hy had, zegt Thiers, piets meer in
hem van die kalnte, welke zoo weerdelyk past aen de
magt.

Na dit tooneel werd Bonaparte echter weér even lief-
tallig voor lord Withworth, als de keizerin Eugenie het
is voor M. von Hubner, den oostenrykschen gezant.
Men sprak over het gebeurde op de receptie; men
maekte in Europa honderde gissingen; M. de Talleyrand
wilde even als M. de Walewski, de zaak herplaesteren
— doch alles was nutteloos.

« Eene plotselinge omwenteling, zegt M. Thiers ver-
der, had zich in de ziel van Napoleon opgedaen. Van het
vooruitzicht voor eenen werkzamen en vruchtbaeren
vrede, met welke hy kort te voren zyne inbeelding
vleide, ging hy over naar een vooruitzicht van oorlog,
naer eene wonderlyke victorie, naer de hernieuwing
van het aenschyn van Europa, naer het herstel van het

troon. . . . »

En verder :

« Voor my, trotsch van medegewerkt te hebben (het is
Meyer die spreekt) tot voltrekking van zoo groote werken,
(de overwinningen der republiek) ik zal die manmoedige
belgische bataljons toejuichen die, verraden door het eer-
loos en god- en eelminnend gouvernement, van de leger-
kampen van Audoie en van Bouvines, onder de vaendels der
republiek kwamen . . . en door hunne kracht en moed ver-
dienden, dat de lofbestemmingen van hun vaderland met de
lofbestemmingen van Frankryk vereenigd worden tot ver-
gelding van hunne standvastigheid, van hun ballingschap
en van hunne beroovingen. . . . Ja, citotijens, de dwinge-
landy is verdrvenen, zy heeft het hoofd gebogen onder het
gewicht der vryheid; de hoop of de vrees der wederkeering
van de dwingelandy zullen de werkingen der republie-
kaensche wetten niet meer verlammen. . . . zy zullen de
laderhellen van den adel niet meer in beweging brengen;
zy zullen de tootsen der dweepzucht niet meer aansteken,
zy zullen de partygangers dezer twee wangedrochten nu
en dan vrienden en vyanden van het koningdom, niet meer
doen samenspannen. . . . en nooit de vrienden van een vry
volk. . . . Ja het is aen het republiekaensche gouvernement. . . .
dat wy den roemryken vrede verschuldigd zyn die aen
Belgie zynen ouden luister, zynen ouden koophandel, zyn
oude vryheid gaet terug geven. . . . »

Nog zegde hy verder : « Het is tot u dat ik my nu wend,
landbewooners, gy geliefkoosde kinderen der omwenteling.
Gy zyt Franschen, gy hebt geen anderen meester meer dan
de wet. . . . bemint de republiek, bebouwt uwe landen, en
de vryheid zal uwe oogsten honderdmael overvloediger
maken. »

Hy eindigde met deze woorden, na een zeer wyze zin-
spede op de noodzakelykheid van de wetten te eerbiedigen :

westelyk keizerryk, dat zich maer al te dikwyls voor
zynen geest aenbood. Hy wierp zich plotseling van den
eenen weg in den anderen. Van weldoener van Frank-
ryk en van de geheele wereld, welke hy beweerde te
zyn, wilde hy er de bewondering van worden. Eene
gramschap, te gelykertyd persoonel en vaderlandlie-
vend, maekt zich van hem meester en Engeland over-
winnen, vernederen, vertrappen, vernietigen, werd
van dan af, de passie van zyn leven. »

Men negocieerde nog eenigen tyd; maer den 17 mei
verlieten de ambassadeurs hunnen post, in het midden
eener algemeene verslagenheid. De vrede van de wereld
was gebroken. De oorlog berste los, om slechts op te
houden met den val des keizerryks.

Wy hebben, zegt hierop l'*Etoile Belge*, deze gebeur-
tenissen aengehaeld om de wonderlyke gelykenis van
dezelve te doen zien, met den tegenwoordigen toestand.
Oostenryk heeft voor een oogenblik de plaets van Engeland
ingenomen. Dat is het eenige verschil in de positiën.
Laet ons hopen dat de ontkenning dezen keer minder
sombor zyn zal dan den eersten keer.

Te oorderlen naar de voornaemste organen, zal de
oorlog geenszins uitbersten. Rusland en Engeland zou-
den willen onzydig blyven; Frankryk zou niet genegen
zyn zich door den Piemont te laten medeslepen, en dit
laetste land tegen over Oostenryk, zou de dwerg zyn —
doch meer dan waerschyntlyk geen David — tegen over
eenen reus. Niettemin vindt de oorlogzuchtige party
van den Piemont, in byna al de landen, geen zekeren
weérklank by diegenen welke door droomen van roem
en grootheid geplaegd worden, en aen deze de rust en
den vrede van heel de wereld zouden offeren.

Reeds meer dan eens hebben wy de aandacht inge-
roepen op de maendelyksche aankondiging van den
Moniteur, opzigtens de brieven, waarvan de adressen
onleesbaar zyn. In de afgelopen maend beliep dit getal
niet minder dan 5431 stuks. Dus altermaal brieven,
waervan er geen enkel aen zyn adres gekomen is.

Men spreekt veel en zelfs gedurig over het verbeteren
van den postdienst voor de mindere klas; maer ziedaer
een punt hetwelk zeker wel eens verdiende behandeld
en opgelost te worden; — want de overgrootte meerder-
heid van die brieven komen van de werkende klas,

« Belgen, aengenomene kinderen der grootste natie, laet
ons aen de geheele wereld toonen dat de vrede onder ons
allen geest van tweedragt, van haet en van partychap heeft
uitgedoofd, en dat wy op dezen dag van vreugd, van blyd-
schap en van broederlykheid, geen zoeter gevoel of geen
grooter geluk gewaer zyn geworden, dan dit van Fransch-
man te zyn ! »

Aldus bragt men de verrukking tot stand van welke
zekere mannen voor de vereeniging aen Frankryk inge-
nomen waren, en, moet het zeggen, deze verrukking was
noch geveind, noch ambthshalve opgedrongen, zy was de
ware uitdrukking van eene overirvrene liefde, voor die
uitstekende vryheden door de Conventie besloten, maer die
door zoo veel buitensporigheden moesten bezoedeld worden
en hier door dikwyls hatelyk gemaakt worden.

Ongetukkygklyk voor de apostels van de republiekaensche
denkwyzen, de manier van peizen van Meyer op de vereeni-
ging behoorde maer aen een slauwe minderheid der natie.

Van in het begin van 1796, borsten er ernstige onlusten
uit in verscheidene deelen des nieuwen departements. Deze
tegen-omwentelings bewegingen werden toegeschreven,
niet zonder eenigen grond, aen deze menigte vyanden der
republiek die, onder den naam van oostenryksche deser-
teurs, zich aen het hoofd van alle samenrottingen stelden.
Zy steunden zich overal op de geestelykheid en op de Belgen
die, het land verlaten hebbende by het naderen der fransche
legers, in hun land waren teruggekeerd zonder meerdere
genegenheid voor het gouvernement mede te brengen. Deze,
integendeel, stoefden luidop over hunne landverhuizing,
welke zy als een bewys van burgerlyken moed en van stof-
felyken afkeer voor de republiek uitriepen. Verscheidene
zelfs, die zoo dweepzuchtig voor hunne party waren ge-
worden als de Jacobyns, riepen alom luidkeels : « dat de
tyd welhaest komen zou dat zy op hunne beurt, zich in het